

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра загальної і соціальної психології та соціології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В.

Протокол № 7 від 18.04. 2017 р.

ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

ВІЗУАЛЬНА СОЦІОЛОГІЯ

підготовки магістра

галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальності 054 Соціологія

освітньої програми Соціологія

Луцьк – 2017

Програма навчальної дисципліни «Візуальна соціологія» підготовки магістра, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 054 Соціологія, за освітньої програмою Соціологія

Розробник: доцент кафедри загальної і соціальної психології та соціології Сальнікова С. А., кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи

Рецензент: доцент кафедри загальної і соціальної психології та соціології Ліщук-Торчинська Т. П., кандидат філософських наук, доцент кафедри соціології

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри загальної і соціальної психології та соціології

протокол № 2 від 2 лютого 2017 р.

Завідувач кафедри:

Засекіна Л. В.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету психології та соціології

протокол № 2 від 4 лютого 2017 р.

Голова науково-методичної комісії факультету

Іванашко О. Є.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

© Сальнікова С.А., 2017 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1.1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120 / 4	054 Соціологія	Рік навчання 6
		Семестр 9-й
ІНДЗ: <u>немає</u>	Соціологія Магістр	Лекції 20 год.
		Лабораторні 24 год.
		Самостійна робота 68 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: екзамен

Таблиця 1.2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	05 Соціальні та поведінкові науки	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120 / 4	054 Соціологія	Рік навчання 6
		Семестр 11-й
ІНДЗ: <u>немає</u>	Соціологія Магістр	Лекції 10 год.
		Лабораторні 12 год.
		Самостійна робота 84 год.
		Консультації 14 год.
		Форма контролю: екзамен

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна є важливим спеціально орієнтованим предметом, що безпосередньо сприяє розвитку професійної підготовки, формуванню та вдосконаленню певних фахових умінь та навичок у студентів-соціологів як майбутніх працівників соціологічних служб, науково-дослідних центрів та організацій, а також органів державного управління.

Метою курсу є отримання студентами компетенцій, знань, вмінь та навичок, спрямованих на розвиток соціологічних уяви і мислення, на здатність максимально повно використовувати візуальні засоби для аналізу навколишнього світу.

Досягнення мети передбачає виконання наступних **завдань** навчальної дисципліни:

- ознайомлення із теоретичними засадами та історією становлення візуальної соціології;
- опис методів візуалізації, у тому числі й методів соціологічного аналізу фотографії та аналізу візуальних образів соціологічними методами;
- подання специфіки візуальних досліджень соціальних процесів, спільнот, структур тощо;
- вивчення технології візуалізації в спеціальних програмах Pajес, Movie Maker, Power Point, Photoshop, а також у програмах для аналізу емпіричних даних SPSS, R, UCINET; оволодіння онлайн інструментами візуалізації.

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни потребують вивчення математичних методів аналізу емпіричних даних, інформаційних технологій, історії соціології, сучасних соціологічних концепцій, низки галузевих соціологій: глобалізації, політики, релігії, міста і села, поколінь та ін.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Після завершення навчального курсу студенти повинні отримати наступні компетентності:

- здатність розуміти суть явищ і процесів навколишнього соціального світу з допомогою соціологічних уяви і мислення;
- здатність до пізнання і вивчення соціального світу через поєднання соціологічної теорії і візуальних образів;
- здатність аналізувати візуальну інформацію, відтворювану та тиражовану у всіх сферах життєдіяльності суспільства;
- здатність використовувати візуалізації як маніпулятивний метод, розпізнавати маніпулятивні візуальні технології;
- здатність створювати візуалізації засобами спеціальних програм та статистичних пакетів;
- здатність досліджувати соціальні процеси, явища, феномени методами візуалізації.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна складається з двох змістових модулів і має наступну структуру.

Таблиця 2.1

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лаб.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Історія та методологія візуальної соціології					
Тема 1. Інституціоналізація візуальної соціології.	10	4	-	6	

Теоретичні аспекти					
Тема 2. Теоретичні підходи до інтерпретації візуальних образів	7	2	-	4	1
Тема 3. Методологічні основи візуальної соціології. Основні методи візуалізації	9	2	-	6	1
Тема 4. Фотографія як предмет інтерпретації	15	2	2	10	1
Разом за модулем 1	41	10	2	26	3
Змістовий модуль 2. Візуальні дослідження та / чи метод візуалізації					
Тема 5. Візуальні дослідження соціальних процесів, методи	11	2	2	6	1
Тема 6. Візуальні дослідження спільнот, структур тощо, методи	13	2	4	6	1
Тема 7. Технології візуалізації в програмах Pajес, Movie Maker, Power Point, CorelDraw та ін.	17	2	4	10	1
Тема 8. Онлайн технології візуалізації та технології онлайн-візуалізації	19	2	6	10	1
Тема 9. Конструювання візуальних образів, оцінювання їх якості	19	2	6	10	1
Разом за модулем 2	79	10	22	42	5
Всього годин	120	20	24	68	8

Таблиця 2.2

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лаб.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Історія та методологія візуальної соціології					
Тема 1. Інституціоналізація візуальної соціології. Теоретичні аспекти	10	1	-	8	1
Тема 2. Теоретичні підходи до інтерпретації візуальних образів	7	1	-	8	1
Тема 3. Методологічні основи візуальної соціології. Основні методи візуалізації	9	1	-	8	1
Тема 4. Фотографія як предмет інтерпретації	15	1	2	14	1
Разом за модулем 1	41	4	2	38	4
Змістовий модуль 2. Візуальні дослідження та / чи метод візуалізації					
Тема 5. Візуальні дослідження соціальних процесів, методи	11	2	2	6	2
Тема 6. Візуальні дослідження спільнот, структур тощо, методи	13	2	2	6	2
Тема 7. Технології візуалізації в програмах Pajес, Movie Maker, Power Point, Photoshop та ін.	17	1	2	10	2
Тема 8. Онлайн технології візуалізації та технології онлайн-візуалізації	19	-	2	12	2
Тема 9. Конструювання візуальних образів: техніки та алгоритми, оцінювання їх якості	19	1	2	12	2
Разом за модулем 2	79	6	10	46	10
Всього годин	120	10	12	84	14

Змістовий модуль 1. Історія та методологія візуальної соціології

Тема 1. Інституціоналізація візуальної соціології. Теоретичні аспекти

Феноменологічна соціологія Шютца, етнометодологія Гарфінкеля, драматургічна соціологія Гофмана. Гуманістична соціологія Знанецького. Символічний інтеракціонізм Міда. Соціологія повсякденного життя. Галузеві соціології як джерело і основа візуальної соціології. Історія становлення візуальної соціології Штомпки. Фотографія як джерело соціологічного знання. Фотографія у дослідженнях Г. Беккера.

Тема 2. Теоретичні підходи до інтерпретації візуальних образів

Візуальний образ як предмет інтерпретації. Споглядальний ряд і візуальна інформація. Роль візуальних образів у сприйнятті зовнішнього світу. Інтерпретація візуальних образів, візуальної інформації. Дискурсивна інтерпретація. Структурна інтерпретація. Семіотична інтерпретація. Герменевтичний аналіз. Пізнавальне навантаження зображення.

Тема 3. Методологічні основи візуальної соціології. Основні методи візуалізації

Метод візуалізації: проблема самостійності. Місце візуальних методів у сучасній науці, їх ситуативне застосування. Методологічні проблеми критеріїв відбору, показників відбору, правила відбору, техніки відбору візуальних образів. Обробка і аналіз соціальних показників засобами візуалізації даних. Візуалізація даних як техніка соціологічних методів. Спостереження. Контент-аналіз. Метод особистих документів. Інтерв'ю з інтерпретацією візуальних образів, у т.ч. фотографій: структуроване і напівструктуроване, фокус-групове. Використання візуальних образів як шкали, кодування таких шкал.

Тема 4. Фотографія як предмет інтерпретації

Фотографія як найуживаніший візуальний образ. Роль фотографії у соціологічних дослідженнях. Історія соціологічної фотографії. Основні етапи розвитку фотографії. Фотомистецтво і його мистецькі засоби. Побудова зображень на площині. Особливості зображення людей, міста, архітектури, природи тощо. Фотографія як реклама. Фоторяд. Фрагмент фото: зміна смислів. Соціально орієнтована фотографія. Класифікація фотодокументів за метою їх створення. Подвійна перспектива аналізу фотодокументів: за змістом фотографії (хто?, що?, навіщо?), за джерелом створення, тобто автором, (чому саме це?, на кого напрямлена інформація?, основний меседж?).

Змістовий модуль 2. Візуальні дослідження та / чи метод візуалізації

Тема 5. Візуальні дослідження соціальних процесів, методи

Візуальність світу. Візуальність дійсності. Просторова візуальність. Часова візуальність. Візуальне представлення, візуальні прояви, візуальна уява. Візуальні дослідження: проблема самостійності. Надійність візуальних досліджень та візуальних методів дослідження. Проблема інтерпретації: «бачити» = «розуміти». Візуалізація як метод маніпулятивних технологій. Приклади. Вивчення глобалізації, відкритості суспільств, міграцій, мобільностей, політичних режимів тощо засобами візуалізації та візуальними методами. Приклади методик, приклади застосування.

Тема 6. Візуальні дослідження спільнот, структур тощо, методи

Візуальні дослідження особистості: цінностей, норм, життєвого шляху, досвіду, історичних подій, традицій, звичаїв, культури, відносин тощо. Візуальні дослідження спільнот: локальних, професійних, вертикальних / горизонтальних, традиційних, мейнстріму, вікових, глобальних, культурних тощо. Візуальні дослідження відносин: дії, взаємодії, інтеракцій, колективних дій, масових, міжпоколінних тощо. Невербальні методи взаємодії. Візуальні дослідження простору: межа особистого простору, сільського / міського, навколишнього середовища, робочого місця, місця відпочинку, житлового приміщення, типового місця тощо. Культура: духовна, матеріальна, культурні практики, нові культурні форми, культура мейнстріму. Соціологія міста у візуальному прочитанні: зонування, соціальні зони, трансформація зовнішнього вигляду, соціальні зміни, політичні процеси, символічні репрезентації, стилі поведінки, графіті тощо.

Тема 7. Технології візуалізації в програмах Pajes, Movie Maker, Power Point, Photoshop та ін.

Візуальні дані в соціології. Подання візуальної шкали і шкали як візуальних образів. Обробка візуальних образів, фотографій у графічних редакторах. Проблема світла і кольору. Технологія монтажу. Створення візуальних матеріалів у графічних редакторах та презентаційних програмах. Правила створення презентацій, типи презентацій. Створення 3-D презентацій, особливості їх представлення і аналізу. Використання візуальних образів у соціологічних звітах, наукових працях, рекламі, доповідях тощо.

Тема 8. Онлайн технології візуалізації та технології онлайн-візуалізації

Інструменти візуалізації даних у відкритому (вільний доступ), напіввідкритому (вільний доступ до базової версії), закритому (комерційний варіант) онлайн доступі. Можливості таких інструментів. Створення візуалізацій, обробка фотографій, 3-D моделювання. Приклади візуальних матеріалів, їх репринтинг. Технології візуалізації в режимі онлайн: збір даних в режимі реального часу, зріз візуальних образів за

часовою ознакою, часові і просторові візуалізації. Приклади. Технології візуалізації в режимі офлайн. Приклади.

Тема 9. Конструювання візуальних образів: техніки та алгоритми, оцінювання їх якості

Гендерні стереотипи в глянцевиx журналах, торгових центрах, рекламних постерах тощо. Соціальна значимість сімейних архівів. Контент-аналіз фотографій. Біографічний метод і фото. Символічне конструювання. Візуалізація моди. Рейтинги: ранжування, адитивні, маніпулятивні тощо. Приклади політичних, освітніх, наукових рейтингів; приклади візуальної маніпуляції. Реклама: сучасних журналів, медіареклама, міського простору, тематична тощо. Техніки створення, «класика жанру». Фотографія і фотозображення. Процедура відбору, встановлення критеріїв, оцінювання пояснювальної спроможності візуального методу відповідно до предмету вивчення.

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Історія виникнення і становлення візуальної соціології, проблема науковості.
2. П. Штомпка: візуальна соціологія чи вступ до візуальної соціології.
3. Феноменологічна соціологія Шютца та візуальна соціологія Штомпки: точки дотику.
4. Етнометодологія Гарфінкеля і її зв'язок із візуальною соціологією Штомпки.
5. Драматургічна соціологія Гофмана: чи є спільне з візуальною?
6. Гуманістична соціологія Знанецького: пошук візуальних методів.
7. Символічний інтеракціонізм Міда - галузеві соціології - візуальна соціологія: необмежені можливості.
8. Соціологія повсякденного життя у фотографіях.
9. Фотографія як джерело соціологічного знання у дослідженнях Г. Беккера.
10. Створення фотографії: від технології до мистецтва.
11. Візуальні методи дослідження дійсності.
12. Візуальні методи дослідження процесів.
13. Візуалізація результатів дослідження.
14. Онлайн програми візуалізації даних.
15. Робота у програмі Photoshop.
16. Робота у програмі Movie Maker.
17. Робота у програмі Pajec.
18. 3-D технології: моделювання та візуалізація.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дисципліна складається з двох змістових модулів та її вивчення не передбачає виконання ІНДЗ (табл. 4). Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 40 балів);
2. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Таблиця 3

Поточний контроль (максимум = 40 балів)									Модульний контроль (максимум = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1									Модуль 2		
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					МКР 1	МКР 2	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	20	40	100
-	-	-	2,5	2,5	7	7	10,5	10,5			

Шкала оцінювання

Таблиця 6

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні джерела

1. Бондар В. С. Візуальна соціологія: розширення епістемологічних меж соціологічної науки / В. С. Бондар, Я. М. Одинак // Наукові записки НАУКМА. Соціологічні науки. – 2011. – Том 122. – С. 3–9.

2. Даниэль С. М. Искусство видеть: О творческих способностях восприятия, о языке линий и красок и о воспитании зрителя / С. М. Даниэль. – М. : Искусство, 1990. – 221 с. : ил.

3. Захарова Ю. Н. Визуальная социология: фотография как объект социологического анализа / Ю. Н. Захарова // Журнал социологии и социальной антропологии. – 2008. – Том XI. – № 1. – С. 147–161.

4. Локтіонова Д. А. Фотографія як джерело соціальної інформації / Д. А. Локтіонова // Наукові праці. Соціологія. – Випуск 213. – Том 225. – С. 21–26.
5. Малес Л. В. Фотографія в соціологічних дисциплінах / Л. В. Малес // Візуальна антропологія: нові погляди на соціальну реальність : сб. науч. ст. / под ред. Е.В. Ярської-Смирнової, П.В. Романова, В.Л. Круткина. – Саратов : Науч. книга, 2007. – С. 168–182.
6. Использование визуальных материалов в преподавании социологии // Нетрадиционные методы преподавания социологии : учеб. пособие / И.Д. Ковалева, А.Н. Горбач, О.А. Редько, Ю.Г. Сорока ; под ред. И.Д. Ковалевой. – Харьков, 2001. – С. 198–201.
7. Райт М. Ч. Социологическое воображение / М. Ч. Райт; Пер. с англ. О. А. Оберемко. Под общ. ред. и с пред. Г.С. Батыгина. – М.: Издательский дом Nota Bene, 2001. – 264 с.
8. Штомпка П. Визуальная социология / П. Штомпка. – М.: Логос, 2007 – 168 с.
9. Штомпка П. Введение в визуальную социологию / П. Штомпка // INTER (интеракция, интервью, интерпретация). – 2007. – № 4. – С. 6–12.
10. Яковлев М. В. Техніки та алгоритми аналізу візуального матеріалу: розмежування якісних і кількісних підходів / М. В. Яковлев // Наукові записки НАУКМА. Соціологічні науки. – 2011. – Том 122. – С. 9–13.

Додаткові джерела

1. Барт Р. Фотографическое сообщение [Електронний ресурс] / Р. Барт // Система моды: Статьи по семиотике культуры. – М. : 2003. – Режим доступа : http://yanko.lib.ru/books/cultur/bart-sistema_modu.pdf.
2. Бурдые П. Фотография как средство и индекс социальной интеграции [Електронний ресурс] / П. Бурдые. – 30 июля 2011. – Режим доступа : <http://www.photographer.ru/cult/theory/5270.htm>.
3. Визуальная антропологія: нові погляди на соціальну реальність: Сб. науч. ст. / Под ред. Е. Ярської-Смирнової, П. Романова, В. Круткина. – Саратов: Научная книга, 2007. – 528 с.
4. Даниленко О. Парадоксы повседневности: осмысление в русле визуальной социологии / Даниленко О. // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи. – 2013. – № 1053. – С. 94–108.
5. Костлярук О. Використання візуальних джерел у відтворенні повсякденності [Електронний ресурс] / О. Костлярук. – Режим доступа : http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/Nvuu/Ist/2008_21/028.htm.
6. Круткин В. Фотографический опыт и его субъекты / В. Круткин // Візуальна антропологія: нові погляди на соціальну реальність : сб. науч. ст. / под ред. Е. Ярської-Смирнової, П. Романова, В. Л. Круткина. – Саратов : Научная книга, 2007. – С. 43–61. – Режим доступа : http://vestnik.udsu.ru/2005/2005-02/vuu_05_02_14.pdf.

7. Малес Л. В. Візуалізація соціології / Л. В. Малес // Соціологія в аудиторії: искусство преподавания. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2003. – С. 154–157.

8. Сальнікова С. Соціальне самопочуття жителів міста Луцька: про що говорить моніторинг / С. Сальнікова // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2017. – № 2. – С. 105–118.

9. Удріс Н. Візуалізація комунікативної практики як домінанта соціальної комунікації першого десятиріччя ХХІ ст. / Н. Удріс // Наукові праці: науково-методичний журнал. – Вип.199. – Т.211. Соціологія. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. – С. 38–43.

10. Удріс Н. Візуальна комунікація в умовах суспільних трансформацій: оновлення семантичного простору / Н. Удріс // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи». – 2015. – Вип. 35. – С. 60–66.

11. Хижняк О. Візуальний компонент у дослідженні колективної соціальної дії [Електронний ресурс] / О. Хижняк // Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент. – 2012. – № 7. – С. 58–65. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Mnf/2011_7/index.htm.

12. Becker H. Art As Collective Action [Electronic resource] / H. Becker // American Sociological Review. – Dec., 1974. – Vol. 39, No. 6. – Pp. 767–776. – Mode of access : [http://www.sfu.ca/cmns/courses/2008/488/resources/readings/Becker_artasCollectiveAction\(full\).pdf](http://www.sfu.ca/cmns/courses/2008/488/resources/readings/Becker_artasCollectiveAction(full).pdf)

13. Becker H. Photography and Sociology [Electronic resource] / H. Becker // Studies in the Visual Communication. – Pp. 3–26. – Mode of access : <http://lucy.ukc.ac.uk/becker.html>.

14. Gonzalez J. A contemporary look at Pierre Bourdieu's photography: a middle-brow art / J. Gonzalez // Visual Anthropology Review. – 1992. – Volume 8, No 1. – Pp. 126–131.

15. Grady J. Visual Sociology / J. Grady [Electronic resource] // 21st Century Sociology: A Reference Handbook. – Mode of access : <http://www.sage-reference.com/sociology/Readers-Guide>.

16. Grady J. Visual Research at the Crossroads / J. Grady [Electronic resource] // Forum: Qualitative social research. – 2008. – Volume 9, No. 3, Art. 38. – Mode of access : <http://www.qualitative-research.net/index.php/fqs/article/view/1173/261>

Електронні ресурси

1. Айш Г. Візуалізація як спосіб розуміння даних [Електронний ресурс] / Г. Айш // Журналістика даних: посібник. – 2013. – Режим доступу: <http://texty.org.ua/pg/chapter/newsmaker/read/40161/43250>

2. Grassi V. Image, symbole et sociologie [Electronic resource] / V Grassi. – Mode of access : <http://www.ceaq-sorbonne.org/node.php?id=1121&elementid=804>

3. Greenblat C. "Program of course for visual sociology" [Electronic resource] / C. Greenblat. – Rutgers University. – Mode of access : <http://dwp.bigplanet.com/alivewithalzheimer/html1/>
4. La Rocca F. L'utilisation de l'image dans les sciences sociales [Electronic resource] / F. La Rocca. – Mode of access : <http://www.ceaq-sorbonne.org>
5. La Rocca F. L'image en sociologie. Le developpement de la sociologie visuelle [Electronic resource] / F. La Rocca, A. Bou Hachem. – Mode of access : <http://www.ceaq-sorbonne.org/node.php?id=1121&elementid=812>
6. Margolis E. Sociologies of the Image: Methodologies for Using Historical Picture [Electronic resource] / E. Margolis. – Mode of access : http://www.visualsociology.org/proceedings_2006/Margolis_Sociologies_Image.ppt
7. Prosser J. Image-based research: a sourcebook for qualitative researchers / J. Prosser [Electronic resource]. – Taylor and Francis group, 1998. – Pp. 84–97. – Mode of access : http://www.google.com/books?hl=uk&lr=&id=zHYzeCh91mwC&oi=fnd&pg=PA84&ots=FltxQyAIES&sig=J7iSoFigmlv6NA_We-jfiEzogSO#v=onepage&q&f=false.

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

Письмовий екзамен.

1. Історія становлення візуальної соціології.
2. Візуальна соціологія Штомпки.
3. Феноменологічна соціологія Шютца.
4. Етнометодологія Гарфінкеля.
5. Драматургічна соціологія Гофмана.
6. Гуманістична соціологія Знанецького.
7. Символічний інтеракціонізм Міда.
8. Соціологія повсякденного життя і візуальна соціологія.
9. Фотографія як джерело соціологічного знання у дослідженнях Г. Беккера.
10. Візуальний образ, візуальна інформація як предмет інтерпретації. Види.
11. Дискурсивна інтерпретація.
12. Структурна інтерпретація.
13. Семіотична інтерпретація.
14. Герменевтичний аналіз.
15. Візуалізація даних як техніка соціологічного методу спостереження.
16. Візуалізація даних як техніка соціологічного методу контент-аналіз.
17. Візуалізація даних як техніка соціологічного методу особистих документів.
18. Візуалізація даних як техніка соціологічного методу інтерв'ю.
19. Використання візуальних образів як шкали, кодування таких шкал.
20. Методологічні проблеми теоретичної концепції, критеріїв відбору, показників відбору, техніки відбору візуальних образів та методів їх аналізу.

21. Обробка і аналіз соціальних показників засобами візуалізації даних.
22. Роль фотографії у соціологічних дослідженнях. Історія соціологічної фотографії. Основні етапи розвитку.
23. Фотомистецтво і його засоби. Композиційні методи впливу. Фоторяд. Фрагмент фото: зміна смислів.
24. Класифікація фотодокументів за метою їх створення. Аналіз фотодокументів.
25. Візуалізація як метод маніпулятивних технологій. Приклади.
26. Візуальність світу. Візуальність дійсності. Просторова візуальність. Часова візуальність.
27. Вивчення глобалізації. Приклади методик, приклади застосування.
28. Вивчення відкритості суспільств. Приклади методик, приклади застосування.
29. Вивчення міграцій, мобільностей. Приклади методик, приклади застосування.
30. Вивчення політичних режимів, історії засобами візуалізації та візуальними методам.
31. Візуальні дослідження особистості: предмет досліджень, пояснювальні можливості, соціальна значимість. Приклади досліджень.
32. Візуальні дослідження спільнот: від індивідуального до колективного вивчення. Приклади досліджень.
33. Візуальні дослідження інтеракцій, невербальні методи взаємодії. Приклади досліджень.
34. Маркування міського простору: необмежені можливості. Приклади візуальних досліджень.
35. Місто у візуальному прочитанні: історія, політика, освіта, культура, повсякденність.
36. Гендерні стереотипи в рекламі, глянцевиx журналах, торгових центрах, тощо.
37. Створення візуальних матеріалів у графічних редакторах та презентаційних програмах. Правила створення, типи презентацій. 3-D технології.
38. Створення візуальних матеріалів у програмах аналізу даних соціологічних досліджень. 3-D презентації.
39. Онлайн інструменти візуалізації даних. 3-D технології. Можливості таких інструментів.
40. Використання візуальних образів у соціологічних звітах, наукових працях, рекламі, доповідях тощо.